

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14115,Parafia-Matki-Bozej-Krolowej-Polski-w-Stalowej-Woli.html>
2023-09-23, 20:05

Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Stalowej Woli

Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Stalowej Woli. W 1939 ordynariusz diecezji przemyskiej bp Franciszek Barda powierzył budowę kościoła i utworzenie parafii ks. Józefowi Skoczyńskiemu. Pierwszy ośrodek sakralny stanowiła kaplica św. Floriana przeniesiona ze Stanów k. Stalowej Woli w 1943. Powołany w XII 1956 Komitet Budowy Kościoła wybrał projekt świątyni prof. Jana Bogusławskiego, w 1958 bp F. Barda poświęcił kamień węgielny; w V 1961 władze wstrzymały budowę na 10 lat, wykorzystując nieszczęśliwy wypadek robotnika, w XI 1971 wywalczono decyzję o kontynuacji budowy, w XII 1973 kościół konsekrowano dzięki wysiłkom ks. Władysława Janowskiego i mieszkańców; w uroczystości uczestniczyło 8 biskupów, m.in. kard. Karol Wojtyła. Od 1975 proboszcz [ks. Edward Frankowski](#) (nieuznawany przez władze) jednoczył ludzi przeciwko komunistycznej opresji, wykazując zło panującego systemu. Obok świątyni wybudowano dom parafialny, w 1987 oddano do użytku dom katechetyczny, nast. budynek dla ss. słuźebniczek. Od 1978 organizowano Tygodnie Kultury Chrześcijańskiej z udziałem działaczy opozycji i opozycyjnie nastawionych intelektualistów, artystów m.in.: Stefana Kisielewskiego, Haliny Mikołajskiej, Zofii i Zbigniewa Romaszewskich. Wraz z powstaniem „S” wzrosła liczba inicjatyw kulturalnych, społecznych, charytatywnych. W powołanym w 1980 przez ks. E. Frankowskiego Komitecie Budowy Filii KUL w Stalowej Woli znaleźli się m.in. prof. Waław Górski (przewodniczący KIK), liderzy „S”, nauczyciele; wydano kilka nr. wspierającego tę ideę pisma „Humanista”; po 13 XII 1981 KIK rozwiązano. Od 1982 w kościele MB KP sprawowano Msze za Ojczyznę, homilie głosili m.in.: ks. Leon Kantorski, ks. Kazimierz Jancarz, ks. prof. Józef Tischner, ks. dr Jan Chrapek, ks. Stanisław Małkowski, ks. Jan Umiński; podziemna „S” wyznaczała do liturgicznej oprawy mszy św. pracowników z HSW i innych

zakładów pracy. Przy parafii działał Komitet Pomocy Represjonowanym i ich Rodzinom: gromadził i rozdelał pomoc materialną, otaczał opieką zwalnianych z ośr. odosobnienia, aresztów śledczych. Od 1983 parafia współpracowała z Chrześcijańskimi Związkami Zawodowymi z Belgii, organizując dla Stalowej Woli transporty m.in. z żywnością, środkami czystości, odzieżą, lekarstwami; młodzież z belgijskiej szkoły budowlanej przyjeżdżała podczas wakacji pomagać w budowie obiektów parafialnych (1989-1990); w rozwijaniu kontaktów polsko-belgijskich wyróżnili się szczególnie Stanisława Targosz ze strony polskiej i Henryk Wanaudenaerde z Roeselare w Belgii (w 2001 uznany pośmiertnie Honorowym Obywatel Stalowej Woli). W VI 1983 w parafii zatrudniono 2 pracowników świeckich, b. internowanych, którzy w suterenie domu parafialnego (nazwanego Podziemiem „S”) prowadzili Poradnię Rodzinną i Duszpasterski Ośrodek Kultury Chrześcijańskiej; funkcjonował on do końca X 1992, działając na rzecz kultury niezależnej i podziemnej „S”. W XI 1984 w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej (erygowanym przy parafii przez bp. I. Tokarczuka) podjęto naukę 140 słuchaczy; informację o IWKR rozprawiano m.in. przez działaczy podziemnej „S” w HSW i wśród dojeżdżających do pracy z Regionu; w 1986 ponad 50 słuchaczy (wybranych przez podziemne struktury „S”) podjęto naukę w Studium Społecznym Duszpasterstwa Ludzi Pracy. 1984-1988 podziemna „S” organizowała przy parafii obozy dla dzieci i młodzieży; od 1985 działał Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (pierwszy opiekun: ks. Roman Jurczak); 1985-1990 odbywały się Przeglądy Piosenki Oazowej. W kościele MB KP w ogłoszeniach parafialnych po mszach św. upominano się o aresztowanych, internowanych, zatrzymanych w AŚ, pobitych, zwolnionych z pracy, demaskowano komunistyczne kłamstwa. W VIII 1988 kościół wspomagał strajk w HSW, także w roli negocjatora. Z woli Jana Pawła II, w uznaniu dokonań parafii MB KP i jej proboszcza, 5 III 1989 ks. E. Frankowskiego konsekrowano na bp. pomocniczego diecezji przemyskiej (od 1992 sandomierskiej). W 1989 powrócono do idei wyższej uczelni: w 1990 przy poparciu władz KUL, „S”, dyrekcji HSW, władz miasta, powołano Wydz. Nauk Społecznych KUL w Stalowej Woli oraz fundację uniwersytecką. W I i II 1990 bp E.

Frankowski przeprowadził w domu katechetycznym wybory wspólnot sąsiedzkich. 1991 - XI 1992 działało tu Stowarzyszenie Dobroczynne (pomoc finansowa, rzeczowa, porady medyczne, prawne dla potrzebujących), w nim m.in.: lekarz Antonina Świercz, radca prawny Aleksander Szczęch, Barbara Bednarz, Barbara Ciećkiewicz, Wilhelmina Głód. Podczas wakacji 1991 parafia przyjęła 3 kilkudziesięcioosobowe grupy dzieci i młodzieży z Białorusi. 3 V 1993 świątynię MB KP ustanowiono konkatedrą, w tym samym roku bp. E. Frankowski powołano do kurii sandomierskiej; przez rok proboszczem był ks. Marian Kondysar, od 1994 ks. Edward Madej, który przeprowadził remont świątyni, postawił pomnik Jana Pawła II przed kościołem, od 1998 bazyliką mniejszą w Stalowej Woli.

Ewa Kuberna

[Region Ziemia Sandomierska, Stalowa Wola](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)